

Міністерство освіти і науки України Харківський національний
університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра прикладної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
роботи
“ _____ ” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни
Економічна психологія (міжфакультетська дисципліна)

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 соціальні і поведінкові науки

Спеціальність: 053 психологія

Освітня програма: психологія

Вид дисципліни: 2к: міжфакультетська

Факультет **психології**

2020/2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету психології
26 червня 2020 року, протокол № 5

2

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Зотова Л.М., к.психол.н., доцент

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної психології

Протокол від 04 червня 2020 року, №7

Завідувач кафедри _____ І.В. Кряж

Програму погоджено методичною комісією факультету психології

Протокол від 23 червня 2020 року, № 6

Голова методичної комісії _____ Ю.А. Гімаєва

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Соціальна психологія” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки рівня вищої освіти бакалавр спеціальність: 053 психологія

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є:

сформувати у студентів уявлення про соціальну психологію як фундаментальну галузь сучасної психології; визначити її основні поняття, проблеми, що розглядаються, принципи та структуру; історію та сучасні напрямки розвитку, а також методологію та методи дослідження, що використовуються у сучасній соціальній психології.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- дати уявлення про місце соціальної психології в системі наукових знань, методологію та методи соціальної психології;
- розкрити проблему особистості в соціальній психології;
- сформувати уявлення про соціально-психологічні закономірності спілкування та взаємодії людей;
- дати уявлення про групу як об’єкт соціально-психологічного дослідження;
- сформувати навички соціально-психологічного аналізу сучасної дійсності та проведення соціально-психологічних досліджень.

1.3. Кількість кредитів: 5

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є

- є збагатити запас професійно значущих знань студентів в області психології спілкування
- сформувати у студентів уявлення про основні положення ефективного спілкування
- ознайомити із засобами ефективної взаємодії людей,
- сприяти розвитку рефлексії та формуванню навичок ефективного спілкування.

1.3. Кількість кредитів - 3

1.4. Загальна кількість годин - 28

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
5-й	-й
Лекції	
28 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
год.	год.
Лабораторні заняття	

год.	год.
Самостійна робота	
год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти студенти мають досягти таких **результатів навчання**:

- знання основних понять, принципів, моделей та законів психології спілкування;
- вміння вільно орієнтуватися у науковій літературі з психології спілкування та психодіагностики;
- знання основних факторів, що впливають на ефективність спілкування;
- вміння підвищувати ефективність взаємопорозуміння у міжособистісному та особистісно-груповому спілкуванні;
- вміння застосовувати знання у педагогічній та інших професійних сферах, а також у неділовому спілкуванні.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Уявлення про економічну психологію як науку

Тема 1. Місце економічної психології в системі наукових знань.

Предмет економічної психології. Взаємозв'язок економічної психології з іншими науками. Проблеми та задачі економічної психології в сучасних умовах розвитку суспільства. Методологія наукового дослідження в економічній психології. Методи економічної психології.

Тема 2. Історичний розвиток економічно-психологічних ідей та досліджень.

Історія формування економічно-психологічних ідей. Період експериментального розвитку економічної психології у ХХ столітті. Економічна психологія на сучасному етапі розвитку.

Розділ 2. Основні проблеми економічної психології.

Тема 3. Психологія підприємництва.

Підприємництво як діяльність. Підприємництво як поведінка. Психологічний портрет підприємця.

Тема 4. Загальні проблеми психології грошей.

Поняття економічної соціалізації. Механізми та інститути соціалізації. Соціокультурні особливості ставлення до грошей.

Тема 5. Психологія інвестиційної діяльності.

Основні підходи до вивчення інвестицій. Інвестиційна поведінка. Вплив соціокультурних факторів на інвестиційну поведінку.

Тема 6. Психологія економічної поведінки.

Моделі економічної поведінки. Моделі ринка праці. Соціокультурні особливості ринків праці.

Тема 7. Прояв психологічних факторів у сфері виробництва

Особливості сучасної мотивації праці. Ставлення до праці. Характер праці. Ставлення до праці і соціальне управління.

Тема 8. Психологія реклами

Основні етапи становлення реклами та їх психологічна сутність. Мода і реклама. Психологія сприйняття і рекламний бізнес.

Тема 9. Економічна психологія і управління.

Об'єкти психологічного управління. Суб'єкти психологічного управління. Поняття та основні комунікативні компетентності керівника. Стратегії управління персоналом.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7					
Розділ 1. Уявлення про економічну психологію як науку											
Разом за розділом 1	6	6									
Розділ 2. Основні проблеми економічної психології..											
Разом за розділом 2	22	22									
Усього годин	28	28									

4. Теми практичних занять

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Вивчення наукової літератури та конспектування першоджерел	
2	Підготовка та написання есе з курсу «Психологія спілкування»	
	Разом	

6. Індивідуальні завдання

7. Методи контролю

Поточний контроль полягає у написанні есе та роботі на заняттях. За кожне заняття студент отримує 1 бал. Тема, за якою студенти пишуть есе: «Моя економічна соціалізація». Есе оцінюється в 26 балів.

У якості підсумкового семестрового заходу передбачено складання заліку. Залікова робота є письмовою роботою, яка складається із трьох питань, кожне з яких оцінюється у 20 балів, сумарна кількість балів становить – 60.

6. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота			Разом	Залік	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Написання есе	40	60	100
Max=7	Max=7	Max=26			

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Базова література

1. Ермолаева Е.П. Предпринимательство: самодиагностика и преодоление психологических барьеров/ Е.П. Ермолаева. - М.: издательский центр «Академия», ин-т психологии РАН, 1996. - 76 с.
2. Карлоф Б. Деловая стратегия (концепция, содержание, символы)/ Бернт Карлоф. М., 1991, - 320 с.
3. Малахов С.В. Основы экономической психологии / С.В. Малахов. М. 1992. - 63 с.
4. Карамушка Л.М., Худякова Н.Ю. Мотивація підприємницької діяльності Монографія / Л.М. Карамушка, Н.Ю. Худякова. – К.- Львів : Сполом. 2011. – 208 с.
5. Чирикова А.Е. Социально-психологические проблемы становления женского предпринимательства / А.Е. Чирикова, О.Н. Кричевская. - М: Издательство «Институт психологии РАН», 1996. —94 с.
6. Экономическая психология/под ред. И.В.Андреевой- СПб: Питер, 2000.-512 с.\
7. Ivanovska S. The Development of Ukrainian Entrepreneurs Way of Life: Personal Vector Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. - 2018. - Volume 27. - Number 3. – Pp..7-14.

Допоміжна література

1. Вудкок М. Раскрепощенный менеджер / Вудкок М., Френсис Д.. М., 1991. - 320 с
2. Гнускіна Г. В. Професійне вигорання у підприємців: зв'язок між рівнем вираженості та чинниками мезорівня / Г. В. Гнускіна // Актуальні проблеми психології. - 2014. - Т. 1, Вип. 41. - С. 122-125. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/appsub_2014_1_41_25
3. Дружинин А.Е. Тренинг продаж/ Дружинин А.Е., Замулин А.Л.. СПб.: «Речь», 2002. – 224 с.
4. Закон «Про підприємство в Україні». Відомості Верховної Ради УРСР. 1991, № 24, ст. 272.
5. Закон України: «Про Національну програму сприяння розвитку малого

- підприємництва в Україні». Відомості Верховної Ради України від 21 грудня 2000 року № 2157-III.
6. Капранова Л. Г. Сучасний стан підприємництва в Україні // Reporter of the Priazovskyi State Technical University Section: Economic sciences 2016 Issue 31, Volume 1. – p. 315-325
  7. Крегер О. Типы людей и бизнес: как 16 типов личности определяют ваши успехи в работе: Пер. с англ. / О. Крегер, Дж. М. Тьюсон - М.: Персей, Вече, АСТ, 1995.- 560 с.
  8. Кристофер Э. Тренинг в рекрутинге/ Э. Кристофер, Л. Смит. - СПб.: Питер, 2002. - 224 с.
  9. Предприниматель: экономико-психологический профиль// Психологический журнал. 1992. Т.13. № 3. С. 42-53.
  10. Ричи Ш. Управление мотивацией: Учебное пособие для вузов/ Пер. с англ./ Ш. Ричи, П. Мартин – М.: Юнити-Дана, 2004. – 399 с.
  11. Рощин С.К. Предпринимательская деятельность: психология и идеология // Психологический журнал. 1995. Т.16. № 1. С. 31-42.
  12. Хараш А.У. Человек рынка / А.Е. Хараш // Общественные науки и современность. 1992. № 5. с. 28-38.
  13. Якокка Л. Карьера менеджера / Л. Якокка. - М.: Прогресс. 1990. - 384 с.
  14. Яновская С.Г. Предпринимательство: психологические проблемы (опыт, задачи дальнейшего исследования)// Вестник Харьковского университета, серия «Психология», 1997. № 391. С. 77-85.

10. Інформаційні ресурси

1. www.sbiblio.com|biblio|
2. www.psylib.myword.ru
3. [http:// www.ipras.ru /cntnt/rus/institut_p/publikacii/rossijskie](http://www.ipras.ru/cntnt/rus/institut_p/publikacii/rossijskie)